

ingediend op **982** (2021-2022) – Nr. 1
27 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Kurt De Loor

tot aanpassing van artikel 7, §1,
van het decreet op de begraafplaatsen
en de lijkbezorging

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maike De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;
Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;
Katrien Partyka, Brecht Warnez;
Tom Ongena, Bart Tommelein;
An Moerenhout, Jeremie Vaneeckhout;
Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;
Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;
Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;
Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;
Meyrem Almaci, Celia Groothedde;
Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

1. Procedure

Op 11 mei 2021 werd een verzoekschrift ingediend tot aanpassing van artikel 7, §1, van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging. De verzoeker gaf de volgende titel aan zijn verzoekschrift: 'Aanpassing van artikel 7 §1 van het Vlaams Decreet op de begraafplaatsen en lijkbezorging van 16 januari 2004'.

Het verzoekschrift werd op 26 mei 2021 ontvankelijk verklaard en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste maal op 22 juni 2021 en besliste het conform artikel 101, 7, van het Reglement van het Vlaams Parlement naar de regering te verwijzen met het verzoek omtrent de inhoud ervan uitleg te verstrekken.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

2. Inhoud van het verzoekschrift

Aanleiding voor dit verzoekschrift zijn de recente ontgravingen op de nieuwe begraafplaats van Sint-Lievens-Houtem, waarbij talrijke graven aangepakt werden. Voor de nabestaanden is het triest om te moeten vaststellen dat diezelfde plaatsen vol ontbindingselementen van de ontgraven personen opnieuw gebruikt worden als graf voor iemand anders. Het zou volgens de verzoekers een onvervreemdbaar recht van ieder mens moeten zijn om begraven te worden in alle rust en vrede waarbij het lichaam niet meer aangeraakt wordt en ook jaren erna niet in aanmerking komt voor ontgraving.

Volgens de verzoekers bepaalt het decreet nu dat de concessie voor hoogstens vijftig jaar toegestaan wordt, waarna de gemeente bepaalt wat er met de concessies en het lichaam gebeurt. Enkel in het buitenland kan men zich nog laten begraven zonder zich zorgen te moeten maken over ontgraving. Dit voelt discriminerend aan.

De kosten voor de verlengingen van de concessies kunnen hoog oplopen voor de volgende generaties. De verzoekers denken er dan ook aan om een fonds op te richten om die kosten te dekken. Voor mensen die kiezen voor een teraardebestelling met eeuwige rust, zou het ook een oplossing kunnen zijn om perken te maken, die dan achteraf bestemd kunnen worden als groene zones.

De verzoekers vragen een aanpassing van artikel 7, §1, van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, namelijk de toelating om concessies na vijftig jaar te hernieuwen.

3. Bespreking

Op 26 oktober 2021 werd het verzoekschrift opnieuw toegevoegd aan de agenda van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering. De commissie had inmiddels op 15 oktober 2021 het antwoord van Vlaams minister Bart Somers ontvangen.

(Deze vergadering werd als hybride vergadering georganiseerd.)

Kris Van Dijck, commissievoorzitter, verwijst naar het antwoord van minister Bart Somers op het verzoekschrift. Die stelt dat het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging reeds voorziet in de mogelijkheid tot hernieuwing van de concessies, meer bepaald in artikel 7, §2. De gemeente of het gemeentelijke samenwerkingsverband moet de hernieuwing van concessies toela-

ten, maar bepaalt vrij de duur van zowel de concessies als van de hernieuwingen, met dien verstande dat de maximumduur van de concessie en elke hernieuwing maximaal vijftig jaar bedraagt. Pas indien er geen aanvraag tot hernieuwing van de concessie werd ingediend, kan de gemeente of het gemeentelijke samenwerkingsverband overgaan tot ruiming van het graf. Dat moet uiteraard gebeuren met eerbied voor de overledenen. Om die redenen is de Vlaamse Regering van oordeel dat een wijziging van het decreet niet aan de orde is.

4. Conclusie

De commissie sluit zich unaniem aan bij het voorstel van de commissievoorzitter om het antwoord van de Vlaamse Regering aan de indiener van het verzoekschrift te bezorgen.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Kurt DE LOOR,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van de Vlaamse Regering
op het verzoekschrift tot aanpassing van artikel 7, §1,
van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

Bart Somers
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke kansen
Arenberggebouw
Arenbergstraat 7
1000 BRUSSEL
T 02 552 69 00
F 02 552 69 01
www.vlaanderen.be

Aan de heer Kris Van Dijck
Voorzitter van de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering

uw bericht van
23 juni 2021

uw kenmerk
Dec/com/wdi/21
/06/23.001

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail
An De Gusseme
an.degusseme@vlaanderen.be

telefoonnummer
09/276 18 83

datum
15/10/2021

Verzoekschrift tot aanpassing van artikel 7, §1 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

Geachte voorzitter,

In antwoord op uw brief van 23 juni 2021 bezorg ik u hierbij de gevraagde toelichting bij het verzoekschrift van [REDACTED] tot wijziging van artikel 7, §1 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging. [REDACTED] vraagt dit artikel zo te wijzigen dat concessies na 50 jaar kunnen hernieuwd worden.

Kaderdecreet

Het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (hierna: het decreet) is opgevat als een kaderdecreet. Het decreet legt een aantal principes vast. De lokale besturen beschikken evenwel over ruime autonomie om, binnen het kader van het decreet, zelf het beleid te bepalen op het vlak van begraafplaatsen en lijkbezorging.

Concessies en hernieuwingen

Artikel 7, §1 van het decreet bepaalt dat de concessies worden verleend voor ten hoogste vijftig jaar. Het is zo dat de gemeenteraad of het bevoegd orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband zelf vrij de duur van de concessie bepaalt. De enige restrictie vormt de beperking tot een maximumduur van 50 jaar. Concessies kunnen aldus worden verleend voor een termijn van bijvoorbeeld 25, 30 of 50 jaar.

Artikel 7, §2 van het decreet stelt dat op aanvraag opeenvolgende hernieuwingen worden toegestaan voor de bepaalde tijd is verstreken. Deze bepaling houdt in dat de gemeente of het intergemeentelijk samenwerkingsverband in de mogelijkheid moet voorzien tot opeenvolgende hernieuwingen van de concessie. De duur van die hernieuwingen wordt eveneens vastgelegd door de gemeenteraad of het bevoegd orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband. De toegestane hernieuwingen moeten niet noodzakelijk gelijk zijn aan de duur van de oorspronkelijke concessie, maar kunnen ook korter of langer zijn dan de initiële duur, met dien verstande dat iedere hernieuwing nooit meer dan 50 jaar kan bedragen.

Het decreet voorziet in een specifieke verplichting tot kennisgeving door de overheid bij het einde van de concessie. Ten minste één jaar voor het verstrijken van de termijn van de concessie of desgevallend de hernieuwde concessie moet de burgemeester, of zijn gemachtigde, of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband, een akte opmaken waarin wordt gesteld dat een aanvraag om hernieuwing moet worden ingediend als men de concessie wil vernieuwen. Vervolgens wordt een afschrift ervan een jaar lang zowel bij het graf als aan de ingang van de begraafplaats uitgehangen (artikel 7, §2, derde en vierde lid van het decreet).

De hernieuwing kan worden aangevraagd bij het verstrijken van de termijn waarvoor de concessie is verleend. In dat geval is er sprake van hernieuwing zonder bijzetting. De hernieuwing kan ook worden verleend naar aanleiding van elke nieuwe bijzetting. In dat geval is er sprake van hernieuwing met bijzetting.

Als er geen aanvraag voor een hernieuwing wordt gedaan, vervalt de concessie (artikel 7, §2, vijfde lid van het decreet). De gemeente of het gemeentelijk samenwerkingsverband kan dan overgaan tot ruiming van het graf. Dat moet uiteraard verlopen met de nodige eerbied voor de overledenen.

Altijddurende concessies

■■■■■■ heeft het in zijn verzoekschrift over eeuwigdurende concessies. Altijddurende concessies bestaan evenwel niet meer. De wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging had die concessies al afgeschaft. Altijddurende concessie werden omgezet in concessies die om de 50 jaar, zonder enige vergoeding, hernieuwd kunnen worden. Voor de procedure tot hernieuwing van die concessies gelden de bepalingen van artikel 7, §2, derde tot en met vijfde lid van het decreet (zie hoger).

Sluiting begraafplaats

Wanneer de gemeente of het gemeentelijk samenwerkingsverband beslist tot de sluiting van een oude begraafplaats, dan moet een afschrift van de beslissing tot definitieve ontruiming van de begraafplaats aan de ingang worden uitgehangen.

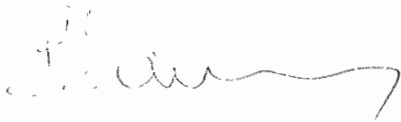
Ingeval de oude begraafplaats wordt ontruimd moet voor de geconcedeerde graven op de nieuwe begraafplaats een perceel van dezelfde grootte als het geconcedeerde perceel worden voorbehouden als enige belanghebbende daartoe een aanvraag indient

Conclusie

Het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging voorziet reeds in de mogelijkheid tot hernieuwing van concessies, meer bepaald in artikel 7, §2. De gemeente of het gemeentelijke samenwerkingsverband moet de hernieuwing van concessies toelaten, maar bepaalt vrij de duur van zowel de concessies als van de hernieuwingen, met dien verstande dat de maximumduur van de concessie en elke hernieuwing maximaal 50 jaar bedraagt. Pas indien er geen aanvraag tot hernieuwing van de concessie werd aangevraagd, kan de gemeente of het gemeentelijk samenwerkingsverband overgaan tot ruiming van het graf. Dat moet uiteraard verlopen met de nodige eerbied voor de overledenen.

Een wijziging van het decreet, zoals [REDACTED] voorstelt, is dus niet aan de orde

Met hoogachting,

Bart Somers

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke kansen